

DEBRECZEN

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASZATI HIRLAP.

A debreczeni-vidéki „függetlenségi párt” közlönye.

Megjelen hetenkint ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Előfizetési árak:

Helyben és postán küldve:
Egy évre 10 frt. Negyed évre 2 ft 50 kr.
Fél évre 5 „ Egyes szám — „ 5 „
Előfizetési pénz a minden közlemény:
főpíacz, VECSEY-ház, földszint a szer-
kesztőségbe bármintva küldendő.

Előfizetési helyben:
TELEGDI K. LAJOS és ifj. CSÁTHY
KAROLY könyvkereskedésében és a
szerkesztőségben, Egyébként a postahí-
vatalok útján.

Hirdetési díj:

Négy hasábos peteőrért 5 kr.
Nagyobb terjedelmű, mint szintén több
izbeli hirdetések, alkuz szerint a
legolcsóbb árért.
Bélyegdíj: minden beiktatásért külön
30 kr.
„Nyilt-tér”-en megjelenő közlemény
minden petit sora 15 kr.
Név- vagy bérmentetlenti beiktudott
kzíratok nem vétetnek tekintetbe. —
Ugyazintén a szíriatok h nem adatkak
számlázása.

RA. millió frank,

EFIZETVE
s többségeben van elhelyezve.

nyös és figyelemre

ét (szőlő és dohánynál pedig ^{8/10}
díjösszeg fele) csakis a jégkart
(nem értve) az illető télelt vagy

ze) minden évben félretétetik az
ó feleslegzet a társaság keszpzna-

en. ha az általános jégdíjak va-

t 50 kr, zab 7 frt, tengeri 7 frt,
felszámítás alapjául venni, még

ani nem tudnak — bírói kineve-

s nélkül folytatható.

minden vidéki fő- és alügynöksége.

öksége: BERGER, KÓSSA.

ERENCZ

ENBEN
ka vendéglő mellett.

nséggel tudatni, hogy üzlethe-
z abban található mindennemű

okróczokat,

mat beszerzési árainon

fizetés

és szijgyártó, valamint a gaz-
ég nagybecsű figyelmébe.

nyer Ferencz.

orvosi

ZAPPANA

bb államaiban fényes sikerrel hasz-

bőrkiütések

ellen, a kosz, a sömör repedvény, a
az ugynevezett rezesor, a fagydag,
tartalmaz 40 % fakátrányt és ki-
emű kátrány-zappantól. Tévedéseket
ánát kell kéri és ügyelni kell az is-

yett a

ny kénzappana

ll a külföldi hasonnemű hatástalan

tisztátalanságok eltávolítására. gyer-

ó szolgál Berger Glycerin-Kátrány-

ó illattal bir.

utastással 35 kr.

auban.

gyszertárban,

ház.

A lidércz.

* Kinek oktalansága megen-
gedi gyomrának megterhelését,
mielőtt az éj nyugodalmát élvezte
volna, annak megjelenik a rém, a
lidércz, s a pihenés édes álmát el-
üzve ezer kint és ezer aggodalmat
zudit kábult agyára. Szerencsés, kit
egy szervi kísérlet megtanít; örökre
boldogtalan, ki a dobozódást elibe
teszi a származandó fájdalomnak.
Magyarországon örök lidércz-
nyomás ül...

„Megnyertünk mindent“ kiáltá
világgá a 67-ki kiegyezést létesítő
párt, s öröm mámorában dobozódva
honunkra hozta a soha nyugovást
nem engedhető állami terhek özönét.

S e nemzet, mely véres küz-
delmek, puhító elbánásnak korszakait
szilárd vállakkal küzdötte le,
most a lidércz nyomása alatt kinem
tudva bontakozni a csömör állandó
hatása alól, roskadozik, csüggedez.
Egyenként veszi el izmainak ru-
galmasságát, idegeinek villanyosságát,
csontvázának szilárdságát.

A proféták, az önzetlenek se-
rege hiába kiáltja dörgő szavát:
„megállj, vedd végét a dobozódásnak,
a kor halad, hazánk hajója süllye-
dez, — nincs ki rá hallgasson, nincs
ki megértse.

A legközelebbi napokban folyó
országgyűlési tárgyalásoknak napi-
rendjét tegnapelőtt állapította meg
az országgyűlés. Kitézetett tárgya-
lásra sok fontos és nem fontos do-
log. A többek közt a bosnyák kér-
dés is, a kormányelnök legkedven-
cebb kérdése, s a ház elfogadta,
megszentesítette szavazatával a kor-
mány előterjesztését. Ugy fog tör-

A „DEBRECZEN“ TÁRCZÁJA.

A tejttestvér.

(Vége.)

Norine nemsokára legjobb tanulója
lett az osztálynak, s nagyon segítségére
volt a kis éret és nehéz főfogású Leon-
nak. Négy óra felé, Bayardné a két gyer-
meket, kiket a benne rendszeren visszave-
zetett a raktárba, mindig maga mellett ta-
lálta az üveges irodában, s látta, hogy
Norine egy kinyitott könyvben vagy füzet-
ben mint magyarázza Léonnak a rosszul
csinált föladatot, s mint ismételteti vele
a rosszul megtanult leckét.

— A jó isten megjutalmazott ben-
nünket, mondá Bayardné este férjének.
Ez a kis Norine valóságos kincs... S
azután mily okos, mily munkás... Lám,
ma is kihallgattam, hogy mit dolgozott
emitt Léonnal... Azt hiszem, hogy ő
nélküle fiunk sohasem csinálta volna meg
összeadását.

— Légy nyugodt Mimi, mondá Bayard
tudomást veszek róla... Dolgaink pom-
pásan mennek, s ugy-e kihazasítjuk, férj-
hez adjuk, ha eljön az ideje.

*
És az idő eljött — az idő mindig
gyorsan jön — s most már az üvegezett
raktárban egy sugar fiatal szőke leány ül
Bayardné mellett, kinek hajába ezüst szá-
lak vegyültek. Most Norine ir a rézsarkos
uagy könyvbe, míg nevelőanyja valami
himziesen dolgozik.

tenni minden, ahogy a kormány
akarja.

Ki hallgatna az agg pártve-
zérre, a jelenkor egyik profétájára,
ki erélyesen követeli, hogy a sor-
rendben az adókezelésre vonatkozó
törvényjavaslat és más égető, gyil-
koló kérdések felvétessenek? Ki tör-
rödnék ilyen belügyi kérdéssel, hi-
szen ha ezek szőnyegre kerülnek,
világosság gyulhat a nemzet elmé-
jében, melynek fénye mellett kitün-
nik a sötét törekvés, mely állan-
dóan lidércz nyomás alatt akarja
tartani a magyart.

Az országgyűlésnek többsége
bizonyonyal nem törődik ily dolgok-
kal. De az ország lakosságának, a
választóknak, a népek jó megje-
gyezni, hogy két párt közül az
egyik és a másik mit akar. Ime a
függetlenségi párt jelenleg is kitün-
tette jó szándokait; a kormánypárt
ellenben most is leszavazta, még
csak szóba sem engedvén hozni
azon kérdéseket, melyek jobbátétele
által némi könnyítés eszközölhetet-
nék az adózó nép terheim.

Jó lesz ez megjegyezni a nép-
nek, mely legtöbbet küzd és legjob-
ban éri azt a nyomást, melyet
okoz az álladalmunkra nehezedező —
lidércz.

A politikai világból.

Ma kezdődik a nagy vita az
országgházban az u j a b b b o s -
n y á k k ö l t s é g e k felett. E
vita rendkívül érdekesnek ígérkezik.
Az országgyűlési függetlenségi
kör értekezletet tartott, melyen hosz-
szas beható vita fejlett ki a boszniai

Hét óra van.

Az uraknak már vissza kellene jön-
niök, s bezárniok a raktárt, hol a metsző
novemberi szél lobogtatja a gázt.

Végre! Bayard ugyancsak neki tel-
jesedett, s Léonból igazán szép fiú lett.
— Jó napot Mimi, jó napot Norine
... Menjünk hamar ebédelni. Majd a
Cevernél elmondom a nagy újságot, mondá
a fűszerkereskedő.

Fölmennek az étterembe, s mig Ba-
yardné a lyra alaku barometer alatt ülve
a levest szolgáltatta ki, Bayard apó, ki asz-
talkendőjével teríti be mellét, gonoszkodó
pillantással néz nejeire, s mondja:

— Tudod már Mimi... megvan a
dolog!

— Forgeték beleegyeznek?

— Teljesen... Leon fél esztendő
malva nélkül veszi Hortenset... s me-
nyünk velünk fog lakni... Igen Norine,
te még ebből sem szoktál sem tudsz, mert ily
dolgokról nem szokás kisasszonyok előtt
beszélni... De Léon már több mint
egy éve szerelmes Forget Hortensebe, s
folyton kinez, hogy adjuk neki... Azt
hiszem, mind el van rendezve, s a te test,
véred nélkül veszi választottját. Remélem,
hogy meg vagy vele elégedve.

— Nagyon meg vagyok, mondá No-
rine.

Oh a süketek! Oh a vakok! Hogy
nem hallották Norine hangját, e fájdalmas
hangot, mely viszhangja volt megtört szív-
vének. Nem látták, mint halványodott el,
s mint ingott feje jobbra-balra, mintha el-
akart volna ájulni. Nem vettek észre sem-
mit, s még sokáig nem fognak észrevenni

okkupációra szükséges 21 millió
megszavazása fölött.

A párt egyhangulag a mellett
nyilatkozott, hogy e költséget meg-
tagadja s a pénzügyi bizottság ki-
sebbségi véleménye által elfogadott
állásponthoz ragaszkodik. Ennek in-
dokolásával E ö t v ö s K á r o l y
bizatott meg. Határozatba ment to-
vábbá az is, hogy azon esetre, ha
a képviselőház a 21 milliót megsza-
vazza, a párt egy **manifesztu-
mot** fog i n t é z n i a n e m z e t h e z,
melyben rá lesz mutatva az
okkupacionális politika következmé-
nyei. A manifesztum szerkeszté-
sére egy öt tagból álló bizottság
küldetett ki, melynek tagjai Mocsáry
Lajos, Eötvös Károly, Heffy Ignác,
Ugron Gábor és Győry Elek.

*
Gyűlést tartott a szabadelvű párt is
Budapesten, hogy megbeszéltesék a párt
magatartása a bosnyák vitában.

Az elnöknek azon kijelentésére, hogy
a pártnak egyes tagjai inkább itt az ülés-
sen adják elő nehezségeiket, ha a bos-
nyák dolgokra vonatkozólag vannak ilye-
nek, semmint azokkal a nyilvánosság előtt
lépjenek fel: egyesek felszóltak az ott
vége menő dolgok tarthatatlan volta mi-
att. Különösen Éles Henrik szólt fel az
okkupált tartományok adminisztrációját
helytelenitvén.

Falk Miksa ezzel szemben olyanok
nak jelezte ezen állapotokat, melyeket
legjobb nem fessegetni, s me-
lyekre nézve annál jobb, hogy minél ke-
vesebb jut ki belőlük a nagy közönség
közé. Ez a magyarázat, mely körülbelül
annyt akar mondani, hogy mi közöttök
hozzá, nagy elkeseredést szült a pártban,
s annál feltűnőbb volt, mert épen Falk

semmit. De azért nagyon szeretik ezt a
Norinet, a ki a háznak kelleme és bája.
Léon is szereti, teljes szívéből, de csak
egy, mint nővérét. Nem, még azon estén
sem fognak észrevenni semmit, mikor
akaratanul is a legnagyobb kinnal fog-
ják illetni, s nyugodtan fognak elaludni
szép jövőről ámodozván, mikor Norine
szobájában bezárkózva ágyára fogja vetni
maga, szorongva a fájdalomtól, s ván-
kosába fogja rejteni arcát, hogy elrejtse
zokogását.

*
Vége van a bálnak, kiürülnek a ter-
mek.

Baysrdék ragaszkodtak ahhoz, hogy
nálók tartassék meg a bál, a fővirágo-
zott vieille du temple utcazi lakásban.

Vége van. A fiatal házások vissza-
vonultak a nászszobába, hol Bayardné
egy pillanatra bement velök. Mikor in-
nen kiment, Norinet még a kis teremben
találta, amint a szolgálknak a világot el-
oltogatni segített.

— Menj nyugodni gyermekem, mondá
neki... Bizonyára elfáradtál.

S azután hozzá tette mosolyogva

— Nemsokára rajtad lesz a sor.

Norine végre maga maga maradt a
most már félhomályu teremben, hol csak
egy gyertya égett a zongorán.

Istenem! Mily erős illatuk van ezen
virágoknak, mennyire fáj tőlük Norine
feje!

Rettenetes nap! Mily gyötrelmeket
ált ki azóta, mikor ajkai közt gombostül-
lel, térdén állva tüzdelté föl Hortense
ruháit, egész mostanáig, mikor Léon, de-

Miksa volt az ki a Szláv közös pénz-
ügyminiszter visszalépése alkalmából hir-
lapi uton oly igen keményem támada meg
a katonai pártot, mely Szláv maradását
lehetetlenné tette. Prieszky Tádé a zár-
számadásokra utait, melyek kétségbe von-
hatlaul mutatják az ország megrongált
pénzügyi helyzetét. Nem akarja vitatni
— ugymond — vajon politikai szempont-
ból helyes e Bossznia okkupációja vagy
sem, de kötelességének tartja figyelmeztet-
teti a kormányt, hogy új terhek elvál-
lásában óvatos legyen.

Ezután még Horváth Gyula szólaít
fel, s kérdést intézett az iránt, hogy a
Montenegro perfid eljárásai szemben
nincs-e segítség, a mely hivatalosan min-
dig barátunknak mutatja magát, alatom-
ban pedig ellenünk dolgozik. Tisza mi-
niszterelnök határozottan ez utóbbi felfo-
gás ellen nyilatkozott, s Montenegro jó-
akarátának bizonyítéka gyanánt hivatko-
zott azon tényre, hogy legujabban is har-
mincz átmenekülő lázadókat a montenegrói
területen lefegyvereztek. — Az egész ügy
szellőztetése igen kelemetlenül hatott a
kormányra, ugy, hogy elhatározták annak
folytatását a vasárnap délután tartandó
konferenciára halasztani.

*
Budapesten egyre folynak a közös
miniszteri tanácskozások a közös pénzügy-
miniszteri szék betöltése tárgyában, de
megállapodás még nem történt.

*
L á z á r Á d á m a képviselőház szom-
bati ülésében határozati javaslatot nyújtott
be, melyben az országos leváltás felállítá-
sára mellett a Bécsben levő magyar állami
okirataink Budapestre áttételét kívánja.

Tisza nem fogadta el e javaslatot, ha-
nem „megígérte”, hogy majd lépéseket
tesz. — Tisza annyi mindent ígért már

rékön fogva nejét, öt magához voná, s
Hortense-zal együtt csókokkal borítá hom-
lokát.

Ah! e virágok illata egészen elvisel-
hetetlen, egészen eibédítja őt.

Egy szállílyébe rogy, két kezébe rejt
homlokát, de szemét le nem zárva azon
ajtóra néz, mely mögött a fiatal házások
vannak bezárkózva, s mely mögött oly ti-
tokzatosság foly le, a mi elszorítja szívét!
Deliriumféle fogja el — mily rosszat tesz
neki e virágok illata — s ezer emlék ro-
hanja meg agyát. Elvonul előtte az a kép,
mikor ő még kis gyermek volt az argente-
uili korezmában, a mikor az a kis gyerek
ki fehér tollat viselt kalapja mellett, meg-
ölelte őt. Azután eszébe jutott Meriin kis-
asszony, a fűszeres raktár, a vasárnapok,
mikor Léonnal bujdosít játszott a zsákok
között.

Ah istenem! Hova lesz a feje? Nem
tudja visszatartani, hogy ne dudolja azon
keringőt, melynek hangjainál Léon az imént
tartotta karjaiban... De elfullad...
oh ezek a virágok... ki kell nyitnia
legalább az ablakot... De nem bir
felkelni, nincs hozzá ereje... Igy kell
meghálnia?... Két halántékja elszorul,
mintha vasbronz szorítaná... Oh ezek
a rózsák... Különösen e narancsvirágok
... Végre fölkel, halványan, erőlködve
... Azután egyszerre összeesik, térdeire
rogy, feje és válla a parquetet éri, a sze-
gény Norine elterül a földön, a nász-szoba
küzöbe előtt.

Megölte a szerelmi bánat és a virá-
gok illata.

és semmit sem teljesített, hogy ez a mostani ígéret sem egyéb kibúváat kereső — nem igaz mondásnál.

Az egyiptomi kérdés ma úgy áll, hogy a szultán első sorban Tevfik alkirályt fogja támogatni Arabi ellen, mert amaz mindig engedelmességet tanúsított a porta iránt. De ha Tevfik állása tarthatlanó válnék, úgy a porta Halim pasát szándékozik a trónra ültetni.

Ebben a két pontban minden hatalom egyetért Törökországgal, kivéve mégis Angliát, mely még nem vallott színt. A végrehajtás török intervenció segélyével akként történik, hogy rendkívüli bizottság menne Egyiptomba, csupán ottomán páncélos hajók fedezete alatt. Ha pedig ez kivihetetlen volna, arra az esetre azt a különös tervet emlegetik, hogy Halim pasa alkirályt nevezetnék s a nagyuri fermánnal ellátva ottomán csapatok élén vonulna Egyiptomba, mely csapatok mindjárt ott maradnának parancsnoksága alatt.

A harcztérről Jovanovics altábornagy jelenti: A 11. ezred portyázó ezred, mely Vlahovicsin és Ljubomirsin átlubijében szándékozott visszatérni, Vrkočici mellett nagyobb számú felkelő csapatokkal harcztot vívott és azt szétverte. A felkelők némi veszteséget szenvedtek. Katonáink közül Sindelar József gyalogos könnyű sebet kapott.

Debreczen ünnepélyei alkalmából.*

Fényes, főemelő és a magyar nemzet szellemi életképességét elvitázhatatlanul tanúsító ünnepélyes mozzanatok színhelye volt a közelmúlt napokban Debreczen város, a tiszta, az őseredeti magyarságnak e homályosulni nem tudó gyüponája.

Debreczen, a Petőfi-társaság kiűntető fogadása és annak a városhoz méltó megünnepeltetésé által, egy oly meszsze kiható s tanúzásra méltó példát adott az egész magyar hazának, mely vajha lángra gyújtana minden magyar szívet és soha ki nem törődő betűkkel emlékeztetné folyton ama hazafiai feladat betöltésére, mely az irodalom és művészetnek nemcsak elhangzó szép szavakban, hanem föllendítő tényekben való felkarolása pártolásában nyilvánkozik.

A debreczeni ez ünnepélyeket megelőzőleg, egy nagy figyelemre méltó cikket közölt a „Pesti Napló”, mely méltán vizsgálta talált az egész hazai sajtóban is, s mely komoly hangon hívta fel a magyar műveit közönséget, hogy ébredjen fel végre irodalmi s művészeti lethargiájából s tömeges részvétel által igyekezzen megismosítani a magyar szellemi tőkét, hogy az, mint nemzeti tényező a valódi hatalom színvonalára emelkedhessen.

S ugyan ezt hangeztatja ama lelkesítő fölhívás is, melyet Jókai, mint a Petőfi-társaság elnöke, bocsátott közre, hogy a magyar közönséget a magyar irodalom intenzívebb pártolására buzdítsa.

Mig egyrészt föllelkészítő érzést szül a debreczenihez hasonló ünnepélyes mozzanat minden magyar szellemi munkás szívében: másrészt be kell vallani, hogy fájdalmas dissonanz-hang az, mely nálunk még rendszeren bele szokott vegyülni az ily fényes napok „eljen”-eibe.

Mert nem épen megbízható lábón áll még az oly országban az irodalom és művészet kultusza, hol az ország tekintélyes lapja s az ország legelső, legünnepeltebb írója szükségét látja az ily desszinirozó hang megállítására!

De ha még a magyar irodalom érdekében is szükségessé valik az ily felbuzdító fölhívás, mely már világra kiható fényes nevetek s eredményeket tud felmutatni: mennyivel inkább érezhető ennek szükségége — szemben a magyar közönséggel — egy oly szellemi tényezőre nézve mint a magyar művészet s főleg a magyar zeneművészet, mely még mindig csak saját vérvél kénytelen táplálkozni?

De hát ugyan ki és miért is érdekelné magát a nemzeti élet szellemi tényezőjébe, mint történt ez a magyar irodalommal?

A magyar tudományos világ, (élén a magyar tudományos akadémiával) a zenét általában még ma sem tartja tudománynak. Az akadémia nyomdokait híven követő „Kisfaludy-társaság” is azt az elvet vallja, hogy a zenészet irodalom bármily sokoldalú terén való működés sem üti meg azt mértéket, mely valakait kvalifikálhatna a társasági tagságra.

A magyar sajtó hang- és irányadó

*) E cikket a Zenészet Kéziratokhoz, a Magyar Tudományok Társaságának közölte.

képviselői, szó sincs róla, hogy legtöbbet tehetnének ez irányban is, ha volna benőkö több tárgyilagosság s ha nem ringatnák magukat ama téves hitben, miszerint e részben csak a világraszóló eredmények érdemelnek figyelmet, s mindaddig nem lehet a magyar zene szélesebb mérvű felkarolása s pártolásáról szó, mig esetleg egy magyar Chopin, Schumann, Schubert, vagy plane Beethoven nem terem, kik erre aztán érdemessé teendik. De hát vajjon ha ilyenek teremnének: megválasztaná őket tagokul a magyar akadémia, s vajjon megértené-e őket a magyar közönség?

Aztán, vajjon a magyar tudomány, irodalom és képzőművészetek mindjárt kezdetben dicsekedhettek egy Arany, Petőfi, Jókai, Eötvös, Vörösmarty, Munkácsy s másokkal, kik világnevet szereztek a magyarnak?

A magyar zeneirodalom, a legújabb keletű a magyar szellemi fejlődésben s attól nem lehet már most jelenben kívánni, hogy amazokhoz hasonló termékeket mutasson fel. Rendszeresen s mindennemű s irányu pártolásban, buzdításban részesült a magyar szellemi fejlődés minden tere, csak a magyar zene lett önmagára utalva, s valóban még az is nagy csoda, hogy a mindenféle ellenséges áramlatok, a hivatalos kontárok gazdálkodásai s betolakodásai s a folyton tapasztalt közönséggel szemközt odáig is fejlődhetett, ahol már ma találjuk.

Mert tulajdon édes hazánkban is hisznek a magyar zene jövőjében s a legműveltebb osztályok, sőt a magyar írók, kritikusok, zenészek s szellemi munkások közül is számosan kicsinyi ölték-kintenek a magyar műzenére s csak annak tulajdonitának valami beeset, ami vagy mint operai részlet, vagy mint a magyar ezigányok vonója által szentesített dal vagy csárdás kerül nyilvánosságra. — Nem gondolják meg, hogy miként épült és izmosodott lassan, századokon át a német, olasz vagy francia zeneirodalom, s hogy ott is csak úgy fejlődhetett ki minden zenészi műg, mert az illető nemzetek a legcélszerűbb törekvést, kísérletet s munkásságot is megtudtak becsülni, pártolni és terjeszteni.

Amint a viszonyok nálunk a magyar műzenére nézve államak, nem is remélhetjük, hogy az egyhamar más fordulatot vegyen.

De a mig ez más viszonyok beálltával be fog talán következtetni: addig egyedüli s szélesebb mérvű s kiható gyüponja csak is a minden két évben tartani szokott országos dal s zeneünnepélyek maradnak, melyek első sorban vannak hivatva iránta nemcsak fentartani, hanem terjeszteni is az országos érdeketséget.

Debreczen városa, melynek falai közt csak legközelebb folytak le a magyar irodalom iránti lelkesedés szép és kiható ünnepélyei, kevés hetek mulva hivatva lesz arra is hogy példát adjon a magasabb magyar zenészi törekvések kellő méltánylására.

A magyar haza minden részéből össze fognak ott seregleni a hívek, az előharcosok, hogy fennen hirdessék az ígét mindazoknak, akik még a Tamások táborához tartoznak. S Debreczen lelkes közönségének elismerésében meg is fogják találni munkálkodásuk jutalmát, s új erőt merítve a további munkára fognak távozni s ismét elszéledni, hogy mindannyi apostolai legyenek a magyar műzene ügyének, mely iránt még fájdalom, nagy mérvben uralkodik az országos közönség és lenézó kicsinylés.

De azt óhajtjuk, hogy az apostolokodás és a sorompóba lépés ne csak addig tartson, mig a harcászó sereg be- és kivonul Debreczen városából! hanem hogy minden magyar dalár egy kiolthatlan Vesztaütést vigyen haza magával, melylyel felnyújtsa saját városában a világszűkületet a még sötétben tapogatózó sorában s mind melegebbre hevítse vele a magyar zene s annak munkásai iránt az urakodó hideget.

Mert ha igaz az, (pedig nagyon is igaz,) hogy nyelvben és irodalmában el minden nemzet: úgy még inkább igaz az, hogy minden nemzet kétszer él, ha nem csak nyelvben és irodalmában, hanem zenéjében is él.

Igaztalanság.

Debreczen, május 15.

Városunkban két politikai párt áll egymással szemben évek óta. Az egyik tűzön-vizen, kérdéses nélkül, vakon követi a kormányt. A másik teljes ellentétben levén, a kormányt semmi szín alatt sem hajlandó támogatni mindaddig, mig

zászlajára az ország teljes önállóságának kivívását mint vég célt nem írja.

Ily éles ellentét mellett, hol már az alpnál kezdődik a teljes szétágazás még az a sajtósági viszony is fenforog, hogy daczára, miszerint a multikori általános képviselő választások 3 képviselő közül 2 kormánypárti küldetett fel az országgyűlésre a debreczeni polgárság általános többsége a függetlenségi párt állásponjtját helyesli, s a mellett küzd.

Van é ember, ki a két párt tusájából Debreczenben az erők majdnem egyformaságát né látta? és van-e távoli szemlélő, ki temézetesen találja, hogy akár egyik, akár másik párt a közügyek intézéséből teljesen ki legyen zárva? Bizony, nyal ezen állapotot nem akad ha senki, ki csak feltételezen is elfogadhatónak tartatáná.

Es még is, Debreczenben jelenleg nem az történik, a minék a kétszer kettő egyszerű törvénye szerint történni kellene, hanem épen ellenkezőleg az, a mi feltételnek is képtelenség és számtannal homlokegyenest ellenkezik: minden tért feltétlenül a kormány, a szabadelvű párt ural, — kivéven az emberi szíveket, hol már megtrörik a párt fegyelem.

Debreczenben daczára a pártok egyenlőségének sőt mondhatni a függetlenségi párt többségének egy uralkodó párt létezik, mely teljesen alaptalanul göröcsösen szorit markába minden hatalmat, és nem enged tért egyenlő erejű ellenfelének sehol, ha csak az, erőszakkal nem vi ki valamit. Kimerné állítani, hogy nem épen ezen me-rev felfogásban a Tisza párt részéről, gyökerezik számtalan baja városunknak, a vetélkedés egész zsisbasztó rendszerre nem innen származik, s a közügyek természetes lefolyása elé nem ez gördít gyakran legyőzhetetlen akadályokat? És ki merne rá esküdni, hogy ily körülmények közt a részrehajlásnak, az igazság kijátszásának — hiszen az alap is igazságtalan — ezer és ezer ut nem nyitnak? De miért cselejtük tovább a képet?

A legközelebbi számunkban közöltük ama férfiak névsorát, kik hivatalosan a jövő választás alapjául szolgáló választók névsorának végleges megállapítását eszközölni. A kijelölés megtörtént, ma már rajta változtatni alig lehet.

De a jövőre levén tekintettel, az ilyen eljárástól óva intjük a választási dolgokat intézőket.

Hiába van ezen jó urak felfogása szerint a pártok közötti éles ellentét, és hiában létezik a viszonyok szerint egyenlőség az erre nézve... Ők mellőzve teljesen az egyik pártot, a felül vizsgáló bizottságot s általában a választási bizottságokat nem a pártok aránya szerint, de egyik párt kebeléből nevezik ki teljesen.

Tisztelettel hajtunk mi meg az eskü szentsége, és a kijelölt férfiak becsületesége előtt, de előtűnik mindennek felett áll az igazság, melyet semmi más előlünk el nem takarhat.

Nem vádoljuk mi e bizottságot már előlegesen részrehajlással, de kinyilvánítjuk, hogy minden félreértésnek, minden gyanúnak elejét úgy vehette volna a választási ügyek intézésére hivatott bizottság, ha a két szemben álló pártból egyenlő arányban nevezett volna ki tagokat.

Ez levén nézetünk, e tárgyról, mig most egyszerűen a szigorú figyelemre szoritkozunk e bizottság működését illetőleg, a jövőre nézve a leghatározottabban követeljük, hogy az igazságnak megfelelőleg e tárgy körül oly eljárás fogantassék, mely ne engedjen meg hasonló felszólást részünkről sem. Mert bizony ilyen uton a közügyekre nézve megkívántató egyetértés soha sem jöhet létre.

Égészségügyi kalauz.

Szántó József köz- és váltó ügyvéd ily című könyvet adott ki, mely Magyarország összes orvosai, állatorvosai és gyógyszerészeinek névsorát tartalmazza. Kitérnek e statisztikából, hogy a magyarországi és erdélyi városok közt legkedvezőbb egészségügyi viszonyai vannak Kolozsvárnak, amennyiben itt 586 emberre esik egy orvos; utána következik Budapest, 687 lélekre egy orvos.

A városok közt Debreczen sem áll hátra. 1826 emberre esik itt egy orvos, igen sok más városban azonban ennél sokkal nagyobb szám áll előtérben az orvosok száma mellé.

Közöljük az igen érdekes műből a Debreczenről szóló fejezetet:

Debreczen sz. kir. város.

Lélekszám: 51,122.

Orvostudor: 23. — Sebész: 5. — Állatorvos: 7. — Gyógyszerész: 8.

Orvostudorok.

Dusóczky Pál, Hajdu m. börtön orvos, Fáy Márk, Kain Albert, Klár Vincez, Kempf József, Legányi Gyula, Lieberman Abris, Pallay Miklós, Popper Alajos, Sárosy László, Sárvary Gyula, Spitzer Károly, Sz. Szabó József, Szántay Károly, Szikszay Imre, Szétsi Emil, Szöke István, Tegze Imre, városi tisztifőorvos. Tihanyi Sámuel, Török József, Ujfaluzy József, közkórh. főorvos. Zelizy Dániel.

Sebészek.

Dusóczky László, Kőmives Antal, közkórh. alorv. és halottkém. Torontái Andor, Ujházy Károly, városi alorvos és halottkém. Weiss Gyula.

Állatorvosok.

Axmann Gyula, Deli Mátyás, városi állatorv. a hortobágyi p. Cseh János, Marjalaki János, Szalay József, Szentpéteri György, Vetési István, városi állatorvos.

Gyógyszerészek.

Görtl Nándor, Mihalovits István, Muraközy Károly, Örvényi Ottó, Rotschnek Emil, tudor. Sz. Péter Mihály, Tamásy Károly, Vecsei Viktor.

Végösszesítés.

Szent István korona országai együtt: 324,016.97 □ kilométer.

A legújabb népszámlálás szerint: 15,642,002 lélekkel.

A 64 vármegye területe Horvát-Szlavonországból külön: 280,389.75 □ kilométer, 13,728,622 lélekkel.

Van összesen orvostudor a megyékben 1491. Sebész-orvos: 871.

Van összesen orv. tud. a 26 t. h. j. városban 887. Sebész-orvos 99.

Megeyek és városokban összesen 2378. Sebész-orvos 670.

Megeyek és városokban orv. tud. és sebész egybevéve: 3348.

Esik tehát általában egy orvosra Magyarországon: 4101 személy.

Van állatorvos a megyében 452, városokban 90.

Van gyógyszerész a megyékben 734, városokban 147.

Állatorvos megyék és városokban összesen 542.

Gyógyszerész megyék és városokban összesen 881.

UJDONSÁGOK.

* Esküvő. Városunk egyik előkelő polgárának fia, ifj. Vecsey Imre, ma délután 5 órakor vezette oltárhoz Csánády Ödön városunk szintén előkelő polgárának és biharmegyei tekintélyes földbirtokosnak szép és művelt leányát Piroksa kirasszonyt. Az esküvőnél nyoszolyó leányok voltak a menyasszony nővérei: Margit és Ilona, továbbá Brukner Róza. Vőfélyek: ifj. Brukner Ernő és Megyeri István. Az ifju párt a ref. nagy templomban főt. Révész Bálint püspök eskette össze, megható szavakban kívánva áldást a tiszta szerelemből kötött frigyre. Mi is nem mulasztottuk el, hogy ez alkalomból az ifju párnak zavartalan boldogságot kívánjunk az élet hosszú útjára!

* Nagy népünnepélyt rendez a hó 21-én, jövő vasárnap a debreczeni nőegylet a nagyerdőn a lövelde előtti téren, mely ez alkalommal nagyszertlen leendő felékesítve. A nőegyletnek ezéjja ez ünnepély rendezésével a közönséget bevonni az ilyes mulatságokba, s épen azért a belépti-díj 40 krtban van megállapítva. A látványosságok, meglepetések egész sorozata fog ott várni a közönséget, melyekről még időelőtti volna szólni. — Csak azt említenek meg, hogy enni-inni való is bőven lesz; ezeket a szabad tereken városunk szép hölgyei fogják árulni. — Lesz alkalmunk még bővebben is megemlékezni e nagyszertnek ígérkező népünnepélyről, melyet különösen ajánlunk a közönség figyelmébe.

* A képkiallításokat rendező bizottság tagjait fölkeréte Debreczen városa, hogy a vidéki városokban rendezendő képkiallításnak másodsorban Debreczen legyen a színhelye. A bizottság ezt készséggel megígérte. S így Debreczenben a jövő évben igen érdekesnek ígérkező képkiallítás rendeztetik.

* Tűz volt utcai külvárosban kár az orkán szer- vetkezett be, mag- tamadott háznak tanuskodik a tűz- ről, mit örömnkr- ban a tüzeset is szervezeti biányt, tűnek: ma azont- tését koraiak tar- legközelebb némi eszközöletik, me- nyünk szerint sok- séges egyeület ro- akadályá vala edd- Tűztöltés közben a- tűztöltő fejbe vág- halljuk — komoly- származtak ezen- ilyen féle bűnös o- zottabban kárhozt- jük a népet mind- a tűztöltőkat ped- hogy rokonszenve- zenek a külváros- különböztetett tar- val megkedveltet- *

* Eljegyzé- reezen m. kir. o- nap tartó eljegy- kisasszonnyal. *

* A lövelde- tek: szegélyvessel- aranyat, legjobb- Miklós 1 drb 2 f- lövessel: ifj. Barc- tallért.

* Rothman- daját pünkösztől k- vész emeletére k- *

* Három ifj- Mesterházy Kalmá- Margittay Tihamé- senyire kel. A hor- melyet a debrece- megtekintettek s a- vázlatokat is kész- man már el is ké- műcsarnok ősi ki- *

* Csendőröl- nak január elején- területén. A szakas- czenben fog szüke- *

* A szülék- azon iparos tanoca- a kik régebben va- csak két-hár- gekték s azóta a- beléphessenek az- dába: felkeretnek- mok, hogy a felvé- lágozásért mielőb- gátóságához fordul- jövő tanév elején- gára kellően elkés- sikeres vizsga alap- *

* Közönsé- pest ferencvárosi- tagból álló küldöt- getlenségi kör kör- tot volt szives k- adományért fogadj- netemet. Szöke Jar- *

* A fegyve- érvén, a tizenarou- visták ma délben- hogy illetőségi hely- zelhető tehát a tar- nek az idén különö- let esőt és hideget- A tartékosok eltáv- falusi Böske is bej- őket tegyek — rez- nyilvántartási köny- zervisták” szívében- *

* Halálózás- beli tekintélyes ker- hirtelentül elhunyt, kirándult.

* Vége a sz- uralkodott hívós id- tekben a szőlőtermé- semmisítette. Külör- ponton fekvő szőlő- *

* Eredeti le- Mórnak, a Petőfi t- mára a nagy költő- irt s eddig ismereti- ták át Debreczenbe- fászkosárból mentet- akarták gyújtani. A- legdi Lajos könyva- czenben. A szöveg- ünnök 1849. Tiszte- nishó 5000, azaz t- véd” ezimű versemb- s gazdagodjék meg- rom váltó krajezar, va. Adom önnök 25- ha mind elfogy, kül-

